

Elinvoimatoimialan talousarvioesitys 2027

Vastuhenkilöt:

Elinvoimajohtaja
Maankäyttöpäällikkö
Yhdyskuntatekniikan päällikkö
Johtava rakennustarkastaja

Toiminnan kuvaus

Elinvoimavaliokunta vastaa mm. alueidenkäyttölain, rakentamislain, kiinteistönmuodostamislain, kiinteistörekisterilain, lunastuslain, lain kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta, ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain, tieliikennelain, maantielain, vesihuoltolain, yksityisistä teistä annetun lain, aravalain sekä niiden nojalla annettujen määräysten ja säädösten mukaisesti kaupungille kuuluvista tehtävistä.

Elinvoimavaliokunnan alaisuudessa toimii lupajaosto, jonka tehtävänä on tuottaa lakisääteisiä viranomaispalveluita. Viranomaispalveluita ovat mm. maa-aineslupaviranomaisen, leirintäalueviranomaisen, ympäristönsuojeluviranomaisen ja rakennusvalvontaviranomaistehtävät.

Elinvoimatoimiala sisältää toimialan hallinnon ja kaavoituksen sekä kolme palvelualueita maankäyttö ja elinkeinot, Infra ja tilapalvelut sekä lupa- ja valvontapalvelut, joiden toiminnasta vastaavat palvelualuepäälliköt. Elinvoimatoimialaa johtaa elinvoimajohtaja.

Elinvoimatoimialan tehtävänä on edistää kaupunkikehitystä ja vahvistaa kaupungin elinvoimaa. Kaavoituksella ja maankäytöllä tuetaan kaupungin uudistumista, luodaan edellytyksiä teollisuuden sijoittumiselle ja uusien työpaikkojen syntymiselle sekä kehitetään monipuolista asuintonttitarjontaa.

Elinvoimatoimiala vastaa rakennetun kaupunkiympäristön ja kaupungin kiinteistöjen suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta sekä palvelu- ja joukkoliikenteestä. Keskeisen osan elinvoimatoimialan vastuualueita muodostavat lisäksi yritys yhteistyö, työllisyydenhoito, maaseututoimi, maahanmuuttopalvelut ja hanketoiminta, jotka osaltaan vahvistavat kaupungin elinvoimaa.

Toimialalla on tehty määrätietoista työtä kaupungin yritysystävällisten toimintamallien kehittämiseksi. Yritysten kasvun, kehittämisen ja Orimattilaan sijoittumisen tukeminen edellyttää usein tiivistä yhteistyötä toimialan eri palvelujen välillä. Yrityksen tarpeisiin vastataan kokonaisuutena, joka ulottuu usein maanhankinnasta ja kaavoituksesta aina luvitukseen asti. Yritys- ja työllisyyspalvelut kulkevat tiiviisti näiden rinnalla ja tukevat yritystä prosessin eri vaiheissa.

Toimialan hallitsemat omaisuusmassat koostuvat maa- ja metsäomaisuudesta, katu-, puisto-, silta ja muusta yleisten alueiden omaisuudesta sekä toimitilaomaisuudesta.

Toiminnan ja toimintaympäristön muutokset vuonna 2027 ja perustelut muutoksille

Elinvoimatoimiala panostaa vuonna 2027 kaupungin elinvoiman kehittämiseen kiinteistökannan tiivistämiseen tähtäävällä palveluverkon hankesuunnittelulla, edistämällä vaiheittaisesti uusien teollisuusalueiden kaavoitusta ja lisäämällä teollisuustonttivarantoa, kehittämällä ja uudistamalla kaupunkikeskustan ympäristöä ja maankäytön mahdollisuuksia keskustan alueella sekä jalkauttamalla edelleen yritysmyönteisyyttä tukevia toimintamalleja osaksi toimialan arkea ja toimintakulttuuria. Merkittävänä infran rakennuskohteena vuodelle 2027 on Pennalan datakeskusalueeseen ja teollisuusalueen laajentumiseen liittyvän infran rakentaminen.

Vuonna 2026 aloitettua matkailun edistämistyötä jatketaan edelleen ja työn tueksi kaupungilla on käytössään myös Visit Lahden palvelut.

Elinvoimatoimialalla käynnistettiin syksyllä 2026 yhteistoimintaneuvottelut, joiden perusteena on toimialan palvelu- aluerakenteen uudelleenjärjestely ja kehittäminen vastaamaan paremmin toiminnan edellyttämiä nykyisiä ja tulevia tarpeita. Yhteistoimintaneuvotteluiden tuloksena syntyneet muutokset on astuvat voimaan 1.1.2027 tai vaiheittaisesti vuoden 2027 aikana.

Perusteluina kehittämisen painotuksille ja toiminnan muutoksille on pyrkimys lisätä kaupungin tulovirtaa sekä pienentää ja hallita toimialan kulurakennetta.

Hallinto ja kaavoitus

Hallinnossa tehdään tiivistä talouden toteutuman seuranta ja tunnistetaan yhteistyössä palvelualuepäälliköiden kanssa mahdollisia talouden säästökohteita kulujen kehityksen seurannan kautta. Toiminnan kehittäminen ja talouden hallinta on välttämätöntä kestävä talouspohjan saavuttamiseksi. Hallinto tukee palvelualueiden toimintaa talouteen ja hallintoon liittyvien tehtävien kautta.

Voimakkaasti kasvanut kiinnostus aurinkovoimarakentamista kohtaan on moninkertaistanut tarpeen laatia hankekohtaisia osayleiskaavoja. Hankekaavoissa käytetään kaavoituskonsulttia, jonka kustannukset maksaa toimija. Näiden kaavojen valvonta, ohjaus ja asiakaspalvelu kuuluvat kuitenkin kaupungin kaavoitukselle. Kaavoituksessa painotetaan myös uusien teollisuusalueiden ja kaupungin teollisuustonttivarannon kasvua painottuen Tuuliharjan ja Orivillen alueille. Uutta asuintonttituotantoa lisätään sinne, missä varantoa on vähiten kysyntään nähden.

Yhdyskuntatekniikka ja tilapalvelu

Pennalan datakeskusalueen katujen ja vesihuollon rakentaminen aloitetaan Jokimäentien, Metsolantien sekä Noringintien rakentamisella.

Yhdyskuntatekniikassa jatketaan omaisuudenhallinnan järjestelmien kehittämistä. Hulevesijärjestelmän verkosto pyritään samaan ajantasalle Trimbleen. Liikenneväylien, liikennealueiden, liikenneviheralueiden, puistojen sekä kiinteistöjen piha-alueiden hoidon kunnossapitopalvelu alkanut seuraavaksi 5-vuotis kaudeksi. Osa valtiolle kuuluvista kevyen liikenteen väylistä siirrettiin takaisin valtion ylläpitoon. Palojoen ympäristön kehittämisen toteuttamista aloitetaan vaiheittaisesti. Kävelyn ja pyöräilyn edistämistä jatketaan 2024 valmistuneen ohjelman tavoitteiden mukaisesti. Metsäsuunnitelman tekeminen aloitetaan.

Tilapalvelu edistää kiinteistöstrategiassa määritettyjä tavoitteita parantamalla tilojen käytön tehokkuutta, taloudellisuutta ja suunnitelmallisuutta, sekä myy tai purkaa suunnitelmien mukaisesti C-salkkuun sijoitettuja kiinteistöjä. Terveysaseman siirtyminen Orimattilan Yrityskiinteistöt Oy:lle huomioidaan tilakannan ja vuokratuottojen muutoksissa.

Urheilumajan purkaminen toteutetaan ja uuden urheilumajan uudisrakennustyöt käynnistyvät vuonna 2027. Virenojan koulun uusien päivähoito tilojen vaihe 2 toteutetaan vuoden aikana ja tilat otetaan käyttöön elokuussa. Tilapalvelut laatii vuonna 2026 tehdyn palveluverkkotyön pohjalta tarvittavaa hankesuunnittelua yhteistyössä muiden toimialojen kanssa. Vuoden 2027 investointiohjelmassa on Uuden Yhteiskoulun väestönsuojan rakennuttaminen.

Kiinteistönhoitopalvelujen sopimus päättyy ja palvelut kilpailutetaan vuoden alussa. Myös Tilapalvelun päättyviä puitesopimuksia kilpailutetaan vuoden ensimmäisen puoliskon aikana. Tilapalvelu laatii yhdessä muiden toimialojen kanssa JETS-energiatehokkuussopimukseen liittyvän toimintasuunnitelman. Energiatehokkuuden tavoitteet ja sopimuksen velvoitteet huomioidaan hankkeiden suunnittelussa, investoinneissa, kiinteistönhoidossa ja kilpailutuksissa.

Kiinteistöjen kuntoa ja korjausvelkaa hallitaan suunnitelmallisesti toteuttamalla PTS-suunnitelmien mukaisia kunnossapito- ja korjaustoimenpiteitä sekä huolehtimalla ennakoivasta kiinteistönpidosta.

Maankäyttö ja elinkeinot

Maaomaisuuden hallinnan tavoitteena on suunnitelmallinen ja taloudellisesti kestävä maanhankinta sekä monipuolinen ja riittävä tonttivaranto. Maanhankintaa kohdennetaan kaupungin kasvun, yhdyskuntarakenteen ja elinvoiman kannalta tarkoituksenmukaisille alueille. Omakotitonttien ja yritystonttien markkinointia ja myyntiä edistetään aktiivisesti sekä kehitetään tonttitarjontaa vastaamaan asukkaiden ja yritysten tarpeita.

Vuonna 2027 maanhankinta painottuu Tuuliharjan alueen kehittämiseen.

Työllisyyspalvelut

Päijät-Hämeen työllisyysalueen toiminta on vakiintunut osaksi kuntien peruspalveluja. Orimattilan kaupunki osallistuu aktiivisesti työllisyyden edistämiseen yhteistyössä työllisyysalueen, hyvinvointialueen, oppilaitosten, yritysten ja muiden verkostojen kanssa. Kaupungin omilla työllisyyttä edistävillä palveluilla täydennetään lakisääteisiä työvoimapalveluja ja vahvistetaan erityisesti niiden kuntalaisten palvelupolkuja, joiden työllistyminen vaatii yksilöllistä tai monialaista tukea.

Vuonna 2027 työllisyyden edistämisessä painottuvat pitkäaikaistyöttömyyden vähentäminen, nuorten ja työmarkkinoilla heikommassa asemassa olevien työllistymisen tukeminen sekä työ- ja toimintakyvyn vahvistaminen. Palveluja kehitetään yhdessä työllisyysalueen ja muiden keskeisten toimijoiden kanssa siten, että työnhakijoiden etenemistä kohti työtä, koulutusta tai muuta tarkoituksenmukaista palvelua voidaan tukea mahdollisimman oikea-aikaisesti.

Yksilöllisiä polkuja työelämään -ESR+-hankkeen toimintaa ja palveluja kehitetään osana kaupungin työllisyydenhoitoa. Hankkeessa vahvistetaan erityisesti työmarkkinoilla heikommassa asemassa olevien nuorten yksilöllisiä työllistymispolkuja, palveluihin kiinnittymistä ja siirtymistä kohti työelämää. Hankkeen aikana kehitetään yhteistyömalleja ja toimintatapoja, joita voidaan hyödyntää myös hankekauden jälkeen osana kaupungin työllisyyttä edistäviä palveluja.

Työllisyyden edistämisessä vahvistetaan myös työnantajayhteistyötä ja yritysten mahdollisuuksia rekrytoida paikallista työvoimaa. Kaupungin omia hankintoja, työllisyyspalveluja ja elinkeinopalveluja hyödynnetään aiempaa tavoitteellisesti työllisyyden edistämiseksi. Työllisyyden tilannetta ja kunnan talouteen kohdistuvia vaikutuksia seurataan osana kaupungin tiedolla johtamista.

Elinkeinot

Yritysyhteistyötä vahvistetaan edelleen säännöllisillä yritystapaamisilla ja -vierailuilla. Yritysten tarpeita ja kasvun esteitä tunnistetaan aktiivisesti, ja kaupungin palveluja sekä yhteistyöverkostoja kehitetään vastaamaan yritysten toimintaympäristön muutoksiin. Tavoitteena on vahvistaa olemassa olevien yritysten toimintaedellytyksiä, kasvua ja investointeja sekä edistää uusien yritysten ja työpaikkojen sijoittumista Orimattilaan.

Kaupungin ja yrittäjien välistä yhteistyötä vahvistetaan yhteisillä tilaisuuksilla ja muilla säännöllisillä yhteistyömuodoilla. Yrityksille suunnattua viestintää ja kaupungin näkyvyyttä kehitetään tavoitteellisesti. Orimattilaa tuodaan esille yritysystävällisenä toimintaympäristönä, jossa yritysten tarpeet huomioidaan osana kaupungin päätöksentekoa ja palvelujen kehittämistä.

Julkisia hankintoja hyödynnetään osana elinvoima- ja työllisyyspolitiikkaa. Hankintojen valmistelussa lisätään markkinavuoropuhelua ja vahvistetaan yritysten mahdollisuuksia osallistua kaupungin kilpailutuksiin. Mahdollisuuksia edistää työllistymistä hankintojen yhteydessä selvitetään ja otetaan käyttöön tarkoituksenmukaisissa hankinnoissa.

Matkailun ja vapaa-ajan kehittämistä jatketaan osana kaupungin elinvoiman ja vetovoiman vahvistamista. Yhteistyötä paikallisten yritysten, yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa lisätään ja tavoitteena on vahvistaa Orimattilan tunnettuutta sekä matkailu- ja vapaa-ajan palveluiden kehittymistä.

Maaseututoimi

Maaseututoimi hoitaa kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle laissa säädetty tehtävät. Vuonna 2027 maaseututoimen toiminta jatkuu tiiviissä yhteistyössä Kaakkois-Suomen elinkeino- ja maaseutuhallinnon viranomaisten sekä alueen kuntien kanssa.

Maaseututoimen tavoitteena on turvata viljelijöille ja muille maaseudun toimijoille laadukas ja oikea-aikainen neuvonta sekä tukijärjestelmiin liittyvien viranomaistehtävien sujuva hoitaminen. CAP27-kauden mahdollisiin muutoksiin ja maaseudun toimintaympäristön kehitykseen vastataan kehittämällä toimintatapoja ja yhteistyötä. Tehtävät toteutetaan Ruokaviraston ja muiden toimivaltaisten viranomaisten asettamien aikataulujen ja ohjeiden mukaisesti.

Lupa- ja valvontapalvelut

Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu hoitavat lupajaoksen alaisena eri laeissa rakennus-, ympäristö- ja leirintäalueviranomaiselle säädettyjä tehtäviä.

Uusi rakentamislaki tuli pääosin voimaan 1.1.2025 tarkoituksenaan sujuvoittaa rakentamista ja yksinkertaistaa lupajärjestelmää. Se on tuonut rakennusvalvonnalle paljon muutoksia. Asiakaspalvelua, ohjeistusta ja ohjelmistoja muutetaan uuden lain mukaisiksi. Sähköiset luvat arkistoidaan sähköiseen Dynasty-arkistointijärjestelmään. Ilmastotietomallit sekä tietomallimuotoiset tai koneluettavat suunnitelmat on vaadittu rakentamisluvissa 1.1.2026 alkaen. Sähköinen lupajärjestelmä päivittyy ohjelmistotoimittajan mukaan vuoden 2027 aikana, jonka jälkeen tietomallimuotoiset lupahakemukset ovat mahdollisia. Uuden alueidenkäyttölain on tarkoitus tulla voimaan vuonna 2028.

Hallitusohjelman mukaisesti on käynnistetty rakennusvalvontauudistus, jonka tavoitteena on varmistaa, että rakennusvalvontatoimissa on joka puolella Suomea riittävä osaaminen ja palvelutaso sekä mahdollisimman yhtenäiset tulkin-

nat. Ympäristöministeriön virkamiestyöryhmä valmistelee lakipykälää vuoden 2026 loppuun saakka, jonka jälkeen hallituksen esitys etenee eduskunnan käsittelyyn.

Ympäristönsuojelua uudistetaan Suomessa useilla toimenpiteillä, jotka keskittyvät erityisesti hallinnon tehokkuuden parantamiseen ja asiakaspalvelun sujuvoittamiseen. Uusi valtakunnallinen lupa- ja valvontavirasto perustettiin 1.1.2026, ja siihen keskitettiin ympäristöön liittyvät lupa- ja valvontatehtävät.

Lisäksi valmisteilla on uusia lakeja ja säännöksiä. Meneillään on luonnonsuojelulain kokonaisuudistus, jolla pyritään yhtenäistämään menettelyjä sekä edistämään ympäristönsuojelua ja luonnon monimuotoisuutta. Luonnonsuojelulakia täsmennettiin kesäkuussa 2026. Uusi vesihuoltolaki tuli voimaan 1.1.2026. Uudistuksen ensisijaisena tavoitteena on estää vesihuollon yksityistäminen, pitää vesivarat kansallisissa käsissä sekä puuttua vesihuoltoverkostojen kasvavaan korjausvelkaan parantamalla huoltovarmuutta.

Kuntakohtainen vesihuollon kehittämissuunnitelma tulee päivittää yhdessä Orimattilan Vesi Oy:n ja vesiosuuskuntien kanssa. Vesihuollon toiminta-alueilla olevia kiinteistöjä tulee saada liittymään vesihuollon piiriin toimintaedellytysten parantamiseksi. Orimattilan pohjavesien suojelusuunnitelma päivitettiin vuonna 2026. Ympäristön tilan seuranta pintavesien osalta tehdään viiden vuoden välein, ja se toteutettiin kesällä 2026.

Ympäristönsuojelun toimintaa ja valvontaa pyritään vahvistamaan ja pyritään vastaamaan uudistusten tuomiin haasteisiin. Ympäristönsuojelussa otetaan käyttöön sähköinen asiointi ja arkistointi uusien lupahakemusten osalta.

Lupa- ja valvontapalvelut pyrkivät seuraamaan laajenevia ja muuttuvia velvoitteita toiminnassaan.

Toiminnan ja toimintaympäristön muutokset vuosille 2028-2029

Toimialan keskeisinä toiminnan linjauksina ovat edelleen suunnitelmallisuuden lisääminen, yritysmyönteisten toimintamallien edistäminen, asiakaslähtöisyyden parantaminen sekä taloudellisesti pitkäkestoisten ratkaisujen tekeminen. Myös digitaalisten palveluiden kehittämiseen ja viestintään panostetaan. Keskeisinä tavoitteina tulee olemaan kaupungin teollisuusalueiden kehittäminen ja teollisuustonttivarannon kasvattaminen sekä Tuuliharjan eritasoliittymän edistäminen.

Tuloarviot ja määrärahat

ELINVOIMAVALIOKUNTA	TP 2025	TA+MUUT. 2026	TAE 2027	Muutos %
Toimintatuotot				
Myyntituotot	1 277 666	743 900	3 733 200	401,8
Maksutuotot	373 193	214 500	207 000	-3,5
Tuet ja avustukset	142 048	226 800	243 640	7,4
Muut toimintatuotot	1 678 904	1 806 700	436 450	-75,8
Toimintatuotot	3 471 811	2 991 900	4 620 290	54,4
Valmistus omaan käyttöön				
Valmistus omaan käyttöön	81 151	70 000	75 000	7,1
Valmistus omaan käyttöön	81 151	70 000	75 000	7,1
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-1 899 163	-2 153 030	-2 324 570	8,0
Palkat ja palkkiot	-1 587 432	-1 790 280	-1 933 610	8,0
Henkilösivukulut	-311 730	-362 750	-390 960	7,8
Eläkekulut	-267 234	-303 290	-327 750	8,1
Muut henkilösivukulut	-44 496	-59 460	-63 210	6,3
Palvelujen ostot	-5 867 669	-6 516 950	-7 378 760	13,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 908 129	-2 091 550	-1 724 150	-17,6
Avustukset	-2 129 642	-1 970 000	-2 310 000	17,3
Muut toimintakulut	-161 811	-106 150	-152 800	43,9
Toimintakulut	-11 966 414	-12 837 680	-13 890 280	8,2
Toimintakate	-8 413 452	-9 775 780	-9 194 990	-5,9

Tulosaluekohtaiset

510 ELINVOIMA HALL. JA KAAVOITUS	TP 2025	TA+MUUT. 2026	TAE 2027	Muutos %
----------------------------------	---------	------------------	----------	-------------

Tuloarviot ja määrärahat

Toimintatuotot	96 145	23 300	9 800	-57,9
Toimintakulut	-558 546	-597 780	-595 100	-0,4
Toimintakate	-462 401	-574 480	-585 300	1,9

511 MAANKÄYTTÖ JA ELINKEINOT	TP 2025	TA+MUUT. 2026	TAE 2027	Muutos %
------------------------------	---------	------------------	----------	-------------

Tuloarviot ja määrärahat

Toimintatuotot	970 882	789 600	612 920	-22,4
Toimintamenot	-5 484 930	-5 936 700	-6 873 940	15,8
Toimintakate	-4 514 048	-5 147 100	-6 261 020	21,6

530 YHDYSKUNTATEKN.JA TILAPALVELUT	TP 2025	TA+MUUT. 2026	TAE 2027	Muutos %
------------------------------------	---------	------------------	----------	-------------

Tuloarviot ja määrärahat

Toimintatuotot	2 242 874	1 994 700	3 820 810	91,5
Valmistus omaan käyttöön	81 151	70 000	75 000	7,1
Toimintamenot	-5 518 421	-5 834 410	-5 958 560	2,1
Toimintakate	-3 194 397	-3 769 710	-2 062 750	-45,3

560 LUPA- JA VALVONTAPALVELUT	TP 2025	TA+MUUT. 2026	TAE 2027	Muutos %
-------------------------------	---------	------------------	----------	-------------

Tuloarviot ja määrärahat

Toimintatuotot	161 911	184 300	176 760	-4,1
Toimintakulut	-404 517	-468 790	-462 680	-1,3
Toimintakate	-242 606	-284 490	-285 920	0,5

Taktiset tavoitteet

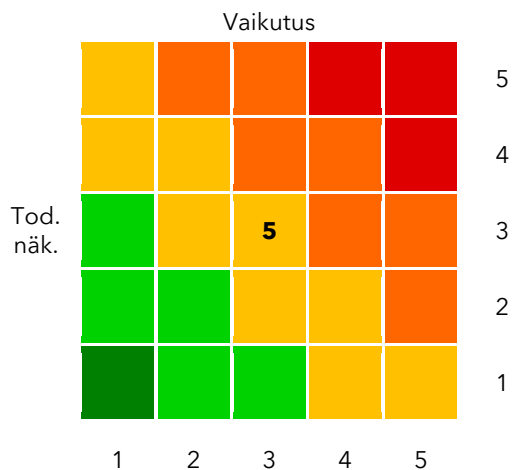
Strateginen tavoite	Taktinen tavoite	Mittari ja tavoitetaso
Elämän ja yrittämisen yhteistyöalusta	- Edistetään kaavoituksen, maankäytön ja yritysysteistyön kautta yritysten sijoittumista Orimattilaan ja uusien työpaikkojen syntymistä - Tuetaan yritysten kasvua ja kehittymistä	Orimattilaan perustettujen uusien ja Orimattilaan siirtyneiden yritysten nettolisäys • yritysten lukumäärä 31.12.2027 verrattuna 31.12.2026 tilanteeseen. Työttömyysprosentin kehittyminen verrattuna 31.12.2026 tilanteeseen Raakamaavarannon kasvu hehtaareissa verrattuna 31.12.2026 tilanteeseen Kaavoitusohjelman mukaisten kaavahankkeiden toteutuminen, lukumäärä
Älykkäät ja tarvetta vastaavat palvelut	- Kaupunkiympäristön kunnossapito-palvelun asukastyytyväisyys - Lupaprosessien sujuvuus	Kunnossapidon asukastyytyväisyyskyselyn tulokset kaksi kertaa vuodessa Lupapalveluiden asiakastyytyväisyyskyselyn tulokset verrattuna vuoden 2026 tuloksiin
Henkilöstö - Orimattilan sydän	- Esihenkilötyön kehittäminen - Henkilöstön osaamisen ja työhyvinvoinnin edistäminen	Esihenkilöiden osallistuminen esihenkilökoulutuksiin Henkilöstön osallistuminen itsensä johtamisen ja työkyvyn ylläpidon verkkokoulutukseen Henkilöstön osallistuminen ammattitaitoa kehittäviin koulutuksiin, määrä/ htv

Suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2025	TA 2026	TA 2027
Yhdyskuntatekniikka: Kunnossapidettävät kaavatiet ja kevyen liikenteen väylät (km)	178	178	181
Yhdyskuntatekniikka: Maankaatopaikkojen kuormat yht. tonneja, max 3 x 49 000 tn	2 329 kuormaa = 39 590tn	40 000 tn	30 000 tn
Yhdyskuntatekniikka: Katuvalaistus (energia-kulutus) KWH	499 897	500 000	495 000
Yhdyskuntatekniikka: Katuvalojen määrä	2294	2240	2360
Maankäyttö: Myydyt omakotitalotontit	19	10	10
Maankäyttö: Metsät (ha)	536	550	560
Maankäyttö: Vapaat omakotitontit	111	99	95
Maankäyttö: Kaavoitetut uudet asuintontit	0	0	20
Kaavoitus: Hyväksytyt kaavat	4	5	5
Kaavoitus: Hyväksytyt kaavat (k-m2)	- 14 336	700 000	90 000
Kaavoitus: Vähämerkityksellisen asemakaavan kiertonopeus	Ei ollut yhtään	6 kk	6 kk
Kaavoitus: Asemakaavan kiertonopeus	15 kk	16 kk	16 kk
Kaavoitus: Poikkeamisluvat/suunnittelutarveratkaisut (ei suunnittelutarveratkaisuja 1.1.2025 alkaen)	2	3	3
Kaavoitus: Uusien alueiden kustannustehokkuus	Uusia alueita ei tullut	Uusien teollisuusalueiden toteuttaminen arvioidaan kannattavaksi.	Uusien teollisuusalueiden toteuttaminen arvioidaan kannattavaksi.
Tilapalvelut: Rakennusten bruttoala	74373	62590	61276
Tilapalvelut: Uudishankkeiden bruttoala	0	0	502
Tilapalvelut: Kaupungin omistamien kiinteistöjen lukumäärä (kpl)	38	32	30
Tilapalvelut: Käynnissä olevat uudishankkeet	0	0	1
Tilapalvelut: Kiinteistöhoitokustannukset	2 653 842	2 830 900	2 475 260
Tilapalvelut: Rakennusten korjauskustannukset	621 868	626 500	827 750
Tilapalvelut: Sähkökulutuksen kustannukset	583 270	617 000	480 000
Tilapalvelut: Lämmitysenergia kustannukset	952 804	929 700	911 700
Lupa- ja valvontapalvelut: Rakennusluvut	87	100	100
Lupa- ja valvontapalvelut: Uudet asunnot luvilla	10	30	20
Lupa- ja valvontapalvelut: Kerrosala	16400	10 000	15000

Suorite, tunnusluku	TP 2025	TA 2026	TA 2027
Lupa- ja valvontapalvelut: Ympäristölupapäätökset ja yhdistelmäluvut	4	6	6
Lupa- ja valvontapalvelut: Maa-ainesluvut	3	2	2
Lupa- ja valvontapalvelut: Ilmoitukset	2	30	20
Lupa- ja valvontapalvelut: Rekisteröidyt	2	2	2
Lupa- ja valvontapalvelut: Maksulliset valvontakäynnit	11	6	6
Lupa- ja valvontapalvelut: Maksuttomat valvontakäynnit	55	50	50
Elinkeinot: Yrittäjätilaisuudet			18
Elinkeinot: Yrityskäyntien määrä			90
Elinkeinot: Business Lahden asiakaskontaktointit (tapahumakirjaukset)			250
Elinkeinot: Yritysasiakkaiden lukumäärä			120
Elinkeinot: Business Lahden edistämien investointien kokonaisvolyyymi €			730 000
Työllisyys: Työllisyyttä edistäviin kaupungin omiin tai hankkimiin palveluihin osallistuneiden henkilöiden lukumäärä			150
Työllisyys: Työllisyyttä edistäviin palveluihin osallistumisen jälkeen työhön tai koulutukseen siirtyneet henkilöt			50
Työllisyys: Työttömyysasteen keskiarvo			11,0 %
Palveluliikenne: Kuukausittainen matkustajien nousumäärä, keskiarvo			300
Joukkoliikenne: Kuukausittainen matkustajien nousumäärä, keskiarvo			32 000
Hanketoiminta: Kaupungin tuella valmistellut hankerahoitukset			8
Hanketoiminta: Myönnetty ulkopuolinen rahoitus kaupungille			300 000
Maaseututoimi: Tukihakemusten määrä			3600

Riskienhallinta

Riskiluokka	Riski	Riskiarvo	Hallintatoimenpiteet	Toteuma	Tila
Toiminnallinen riski	Henkilöstön pysyvyys ja työhyvinvointi	Tod. näk.: 3 Vaikutus: 3 9	Onnistuneet rekrytoinnit, positiivinen ja kannustava toimintaympäristö, työhyvinvointikyselyn tuloksiin reagoiminen toimenpiteillä. Henkilöstön työssäjaksamisen tukeminen ja työtehtävien suunnittelu ja ohjaus. Esihenkilön tuki. Kehityskeskustelut ja niissä työlle asetetut selkeät tavoitteet ja työntekijöiden osaamisen kehittäminen.		Ei arvioitu ☐
Taloudellinen riski	Energiakustannusten raju nousu	Tod. näk.: 3 Vaikutus: 3 9	Energiakulutuksen ja hintojen tarkka seuranta ja poikkeamiin reagointi. Energiansäästötoimenpiteiden suunnittelu ja toteuttaminen. Palveluverkon tiivistäminen ja kiinteistökannan tehokas käyttö. Talouden sopeuttaminen mahdollisuuksien mukaan.		Ei arvioitu ☐
Taloudellinen riski	Investointihankkeiden kustannusten raju nousu	Tod. näk.: 3 Vaikutus: 3 9	Rakennuskustannusindeksin tarkka seuranta, hankkeiden laajuuden mahdollinen uudelleen arviointi tai hankkeen toteutusajankohdan siirto. Pyritään varmistumaan siitä, että investointihankkeisiin saadaan riittävä määrä tarjouksia. Tapauskohtaisesti on arvioitava		Ei arvioitu ☐

Riskiluokka	Riski	Riskiarvo	Hallintatoimenpiteet	Toteuma	Tila
			indeksin käyttöä investointi-hankkeissa. Laadukkaalla suunnittelun ohjauksella ja suunnittelulla pyrittävä minimoimaan muutos- ja lisätyöt.		
Toiminnallinen riski	Pääpaikkatietojärjestelmän häiriöt. Kiinteistöautomaatiojärjestelmän häiriöt.	Tod. näk.: 3 Vaikutus: 3 9	Säännöllinen yhteydenpito pääkäyttäjään ja toimintahäiriöistä raportointi. Kiinteistöautomaatiojärjestelmä päivitetään vuonna 2027. Käyttökoulutukseen on panostettava ja siihen on varattava riittävät resurssit.		Ei arvioitu ☐
Vahinkoriski	Ympäristövahinko, ympäristöriskos	Tod. näk.: 3 Vaikutus: 3 9	Ympäristönsuojelun tekemä valvonta, viranomaisyhteistyö, yritysten ympäristövahinkovastuun ja vakuutusten parantaminen.		Ei arvioitu ☐